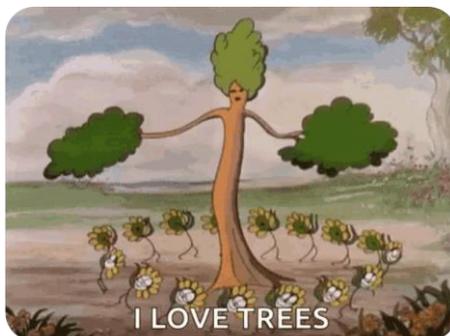

פרוטוקול הוועדה לאיכות הסביבה עיריית תל אביב

סיור עצים בדרום מזרח העיר

מיום שני, ו' טבת תשפ"ה, 6/1/25 (01/2025)

יו"ר הועדה, חבר מועצה

חברת ועדה, סגנית רה"ע מחזיקת תיק התרבות

חבר ועדה, חבר מועצה

חבר ועדה, מנהל הרשות לאיכות הסביבה וקיימות

חברת ועדה, "יד אליהו ירוקה"

נציג היועמ"ש, עיריית ת"א יפו

מזכירת הוועדה

פרופ' נח יהונתן עפרון

חן אריאלי

איתמר אבנרי

איתן בן עמי

סטלה רות אבידן

עו"ד עומרי יוסף

מירה רדזינר

נכחו נציגי הוועדה:

חברת ועדה, "קהילת מעוז אביב"

חבר וועדה, חבר מועצה

ברנדט באור

מוטי רייפ

נעדרו:

סגנית רה"ע

אילנאית

תושב יפו פעיל סביבה

ראש תחום חוסן אקלימי "אדם טבע ודין"

אילנאי יועץ חיצוני לעירייה, עובד עם שפע

פעיל סביבה

מנהל תכנון בר קיימא ואנרגיה עיריית ת"א יפו

פעילה משכונת שפירא

עוזרת לסגנית רה"ע חן אריאלי

מיטל להבי

אסנת בנימין

אופיר כהן

אורלי בביצקי

אילן נזריאן

בר טל

ד"ר בעז קידר

יערה פרץ

עדי אסף

מוזמנים נכחו:

פרוטוקול

סטלה רות אבידן:

ברוכים הבאים, ללה גארדיה, פינה יגאל אלון, תסתכלו על הפינה, על העצים המדהימים, בואו נסתכל גם מתוך השביל.

מיטל להבי: מי איתנו כאן? את איתמר אבנרי אני מכירה ואת חן אני מכירה.

מירה: יערה פרץ פעילה משכונת שפירא, בר טל, פעיל סביבתי.

מיטל להבי: אופיר כהן פעיל מיפו.

סטלה רות אבידן: ואיפה מנהל הנדסה היום? דר בועז קידר. אה סליחה, לא ראיתי שיש אנשים מאחוריי אז לא הייתי אומרת לך תודה.

מיטל להבי: אסנת בנימין אילנאית. שנקראת ברשת אוסי.

סטלה רות אבידן:

אנחנו פה כבר נלחמים מ-2016, כלומר כבר עשור נלחמים על השכונה ועל העצים. ושוב, תהנו מהעצים האלו, תסתכלו על השביל, כי בקרוב זו התוכנית המאושרת בפינה. אוקיי? תעבירו את זה כדי שתהנו.

עיר ללא הפסקה

יערה פרץ, פעילה משכונת שפירא:

מה עם העצים בגבול מגרש, מנסים לשמור אותם?

סטלה רות אבידן:

הכל התחיל כשגילו שאנחנו בסיס טוב לנדל"ן, ואז החליטו לעשות את כל השכונה תחת התחדשות עירונית, בטון במקום ירוק. וזו הסיסמה שלנו במאבק, כשלצערנו השכונה הופכת לבטון במקום ירוק. ב-2016 גילינו שיש איזו תוכנית, של 63 דונם שמתחיל מפה, זאת אומרת אפילו לא כוללת היופי והצמחייה שיש מהמחלף עד פה, וזה מסתיים בעוד כרחוב וחצי או שניים, ששם הולכים לכריתה 332 עצים.

מיטל להבי: רק שאלה, פה לא עובר מטרו משהו? אין פה אין משהו?

סטלה רות אבידן: כן, אבל לא קשור לזה.

מיטל להבי: אז למה זה יכול לקום הבניין הזה? גם פה יכול לקום בניין?

סטלה רות אבידן:

כן. זו התוכנית. אבל לא עכשיו, אני רוצה להתמקד בצמחיה, רק שתבינו מה קורה.

יערה פרץ: השאלה אם יש הגבלת פיתוח כאן בגלל מטרו או לא?

סטלה רות אבידן:

עד עכשיו לא היה, קו 1M עובר פה המאושר, שזה סיפור אחר, יהיה דיון נוסף על הבעיות הסביבתיות, כבר דיברנו, גם עם איתמר, נכון? אז אולי תבקרו כאן פעם אחרת על הבעייתיות של M1. אבל בואי עכשיו נדבר על העצים.

איתמר אבנרי, חבר מועצה, חבר ועדה: בואו ניכנס אולי פנימה, כי פה לא שומעים כלום.

יערה פרץ, פעילה משכונת שפירא: השאלה שלי היא רק אם יש היתר.

סטלה רות אבידן:

אבל פה אני מתחילה את הדיון. ב-2016 גילינו שיש תוכנית על ה-65. להיפך, כמו איזה מונסטר מהאגדות היווניות שנקרא הוראות עיקריות לפינוי בינוי. ולכן נעשה סקר עצים והתחלנו שם את המלחמה. כדי להיות יותר מדויקים, מדובר על סך הכל 561 עצים, שיש פה ב-63 דונם האלו. שמתוכם לשימור 195 בלבד, להעתקה 34, ועצים לקליטה 332. אוקיי? זה כל המתחם. אנחנו נעבור גם ממול לשדרת הפיקוסים המדהימה שיש אצלי בבית, שבגללם קניתי את הבית לפני 25 שנה.

אילן נזריאן: אפשר לשאול רגע משהו?

סטלה רות אבידן: כן.

אילן נזריאן: 300 ומשהו... זה ספציפית, אמרת, ציינת רשימה של עצים ואני שואל ספציפית כי זה מאוד מאוד רלוונטי. צריך להבין מה מיני העצים

סטלה רות אבידן:

שנייה, אני אגיד, מה שאני קוראת זה מתוך סקר העצים שצורף לתוכנית תא/4123, שעם זה ניגשנו לערר.

אסנת בנימין: ויש פירוט של סוגי עצים שם?

סטלה רות אבידן:

אין שם פירוט עצים. ככה התחלנו את המאבק.. עכשיו כמה מילים על השכונה. השכונה הזאת, כמו שאתם רואים את הבניינים המסכנים האלו, בספרות הבינלאומי, אנחנו באוהאוס, בגלל האופי שלהם, הגינות, הקווים הישרים.

אסנת בנימין: זה חלום של כולנו.

סטלה רות אבידן:

מי שתכנן והקים את השכונה הזאת, הוא בן סירא, מהנדס העיר הראשון. ועשה את זה לפי תנועה שקמה בגרמניה בין שתי המלחמות העולם, האובייקטיביות החדשה, שהם סוציאליסטים שחשבו על המעמד של צווארון כחול. ולכן תכננו על העקרונות האלו: אחד, קרובה למרכזי עבודה, שאז היה לנו פה ארגזים, סיפולוקס ועוד, כך שהתושבים לא צריכים ללכת בנסיעה, אלא רק ברגל, באופניים. שתיים, השכונה היא בתוך ארבע שדרות, שדרות המעפילים, עוד שדרה שנפסקה שהייתה צריכה להגיע מהשלוש עד דרום, ממש של שפירא וכולי, ושדרות החיל, שמהצד הזה, ומפה שדרות יד לבנים. והבניינים האלו תוכננו עם מרחבים לא גדולים, סיבוביים, שאנשים יוכלו להסתובב וליהנות, המעמד הביניים, גם מקהילתיות ומפעילות, כאשר חלק מהאנשים קיבלו אישור לעשות חקלאות, כולל לפעמים לולים, כי אז ב-47 זה היה הצורך, אוקיי? אז כל הנושא של פולשים, לא פולשים, בולשיט. אף אחד לא פולש, זה מה שהיה. זאת אומרת שבמושגים של היום, אנחנו מדברים על שכונה מקיימת, וואו, ב-47 דיברו על אותם המושגים של הקיימות ואנחנו פתאום מגלים את אמריקה היום. היום עיריית תל אביב משנה את הכל. אם הבניינים האלו נבנו מאונכים ללה גארדיה ולא כמו שהיה נהוג באירופה, בחסית לה גארדיה ועל ידי יצירת חצר פנימית אז. עיריית תל

אביב היום כל התכנונים שלה הם בדיוק כמו שהיה באירופה הישנה, חצר פנימית, ללא עצים, ללא כלום, וזה עצוב מאוד שפשוט אנחנו עושים רגרסיה כבר כמה שנים בתכנון שנעשה בשנות 47 של המאה הקודמת.

אוקיי? זו ההתחלה. עכשיו, כשהגענו לערר, ועדת ערר ביקר באזור ובמסגרת ערר אמרו שהצמחייה פה מדהימה, היא כמעט ייחודית, כי זה היתה לפני המנדט הבריטי, היו פה שטחי שרונה של הגרמנים, זאת אומרת שרונה מתחילה פה ונגמרת בשרונה שאנחנו מכירים היום.

בוועדת ערר שאלו את מהנדס העיר דאז גבולי, האם התכנון נעשה לפני שבדקו את הצמחייה או אחרי. הוא גמגם. הוא אמר אה, הראשונה. ואז יושב ראש אומר לו, מה? אז הוא אומר, לא, לא, לפי השנייה. קודם ראינו ואחר כך תכננו. הוא תיקן את עצמו וגמגם וכשאני קוראת את הפרוטוקול, הם גם שיבשו אותו.

אסנת בנימין: באיזה שנה היה התכנון? ב-2016?

סטלה רות אבידן:

ב-2016. ב-2018 התקיים דיון. וגם שיפצו את הפרוטוקול, בו גבולי אומר שהתכנון בהשיטה השנייה, ולא כותבים את כל השאלות המדויקות ואת התשובה המגומגמת שלו. זה ברור לחלוטין, הם קודם כל מתכננים, אחר כך בודקים את הירוק.

אסנת בנימין: תקשיבי, זה לא חוקי! חובה לבצע סקר עצים לפני תכנון.

סטלה רות אבידן: זה הסקר עצים, המסכן.

אסנת בנימין:

לא. זו חובה לבצע סקר עצים מפורט. חובה לפי חוק. זה מופיע בנוהל של לשכת התכנון כבר מ-2012. חובה לפני תכנון לבצע סקר עצים מפורט ולהגדיר את העצים בגבול המגרש, ורק אחר כך אפשר להתחיל לתכנן. ואם זה לא בוצע, אז כל התכנון כאן לא חוקי. ההנחיה הזאת מ-2008.

אילן נזריאן: באיזה שנה היה התכנון?

סטלה רות אבידן:

ב - 2016, ו-2018 היתה ועדת ערר. ב - 2019 אושרה התוכנית. עכשיו, התוכנית הזו מאפשרת הוראות מתאריות לפינוי בינוי, שכל 6 בניינים או 3 ניתן לעשות תב"ע חדשה. פה נעשה תב"ע חדשה שנקרא תא/4575, שכרגע נמצא בערר בהחלטת ביניים, שבמסגרתה הצלחנו להציל 14 עצים מתוך כמות עצומה שיש פה, עוד מעט אתן מספרים. הצלחנו להקטין את התכנית מתחת לקרקע ל-80%, והצלחנו להרחיב את המרחק בין קיר בניין לקיר בניין בשבילים, כדי שיהיה אולי עוד מטר של פרטיות ואור.

אסנת בנימין: כל הכבוד, סטלה, באמת כל הכבוד.

מיטל להבי: זה קשור לפה, את חילקת גם כאלה שלא קשור לפה וסתם אני אגיד שאחרי הפסיק יש ארבע ספרות, כך שלא ברור אם זה 174 אלף או 1.7 מיליון.

אילן נזריאן: 1.7 מיליון.

אסנת בנימין: 1.7 מיליון ש, אם אני רואה את גודל העצים, זה ממש מעט. ורק אם אי אפשר לעשות העתקה

אילן נזריאן: הסכום מגיע לפי המחשבון.

סטלה רות אבידן: לא, רק לפרוטוקול.

אילן נזריאן: לא, לא קשור לפרוטוקול.

מיטל להבי: הוא אומר שזה שתי תוכניות שונות.

אילן נזריאן: זה בריכת הגלים, זה לא קשור לזה. בואו נעשה את זה שם, שזה יהיה רלוונטי.

סטלה רות אבידן:

עכשיו בדף שחילקתי, בעבר כשהגעתי להצלת 14 עצים, אומר ככה. אני כרגע מדברת על הפרויקט הנוכחי תא/4575.

אסנת בנימין: כולם מסתכלים, בואו נדבר רגע על זה.

סטלה רות אבידן:

חילקתי עותקים של הפרוטוקול ושל הדו"ח. אנחנו גילינו שהתוכנית הגדולה של ה-63 דונם במסגרתו היו שם 51 עצים לשימור, בקטע הקטן הזה של ה-6 בניינים, שזה 10 דונם. ו-10 עצים להעתקה. כשאנחנו קיבלנו את התוכנית תא/4575 שעכשיו בערר, בו הצלנו 14 עצים, גילינו שהדו"ח היה מורכב מ-3 עצים להעתקה ו-142 לכריתה. כל העצים לשימור נעלמו. מדו"ח לדו"ח נעלמו, אוקי? וכתוצאה מזה הצלנו עוד 14 עצים, אני לא יודעת בדיוק איזה. אני מניחה שחלק מהעצים שהצלנו הם במזרחה, כי זה בתוך הסקר שלהם.

אסנת בנימין: ברור, חייבים לסקור עצים עד למרחק 5 מטר מגבול המגרש.

סטלה רות אבידן:

זה המצב העצוב. אחד, שאנחנו צריכים לגלות לבד שיש שוני בין סקר של תוכנית אחד לשני על אותה קרקע. עוד מעט לקראת סוף לה גארדיה אני אראה לכם איפה עוד גילינו את זה עכשיו.

שתיים, התוכנית לא נעשתה לפי הצמחייה או כדי לשמור על הייחודיות של השכונה, אלא לפי הצרכים הכלכליים של בטון במקום ירוק. מציעה שנעבור קצת מצד לצד ברח לה גווארדיה, בכל האזור הזה יש עצים מדהימים, נחצה את הכביש ונעבור לצד השני.

אסנת בנימין:

אם העצים היו נשמרים, ערך הנדליין עולה בעשרות אחוזים, בעשרות. העירייה מקבלת נכס שהיא יכולה גם לגבות ממנו אחרי שכולם הולכים. זה ממש הזוי. זאת אומרת יש כאן כאילו אינטרס נוסף של ניקוי השטח מעצים ולא ברור למה. כל העצים שאני רואה הם בגבול המגרש. עצים בגבול המגרש אין סיבה לא לשמור. זה קל לשמור אותם. הערך עולה בגלל העצים.

סטלה רות אבידן:

האירוניה הכי גדולה מהסיפור פה, שהקטע מגליפולי ועד פה משני הצדדים, זו קרקע בניהול עירייה, כי אנחנו קנינו את הקרקע ואחרי 25 שנה לא עשו פרצלציה ולא שמנו על שמינו. ולכן כשבאנו לתוכנית הם כתבו, בעלת הקרקע עיריית תל אביב, וזו המדיניות של בעלת הקרקע - עיריית תל אביב.

אסנת בנימין: זה אומר שבעצם אתם תישארו עם מעט מאוד אחרי שהפרייקט יסתיים.

סטלה רות אבידן:

לא ברור. נושא הזכויות זה סיפור אחר, אבל אני מוכנה להזמין אתכם לדיון בבג"ץ שלנו, על הזכויות. הבג"ץ שהגשנו יחד עם הפורום לרפומות של אוני' ת"א היו"ר עו"ד שרגא בירו.

אסנת בנימין:

צריכים לבדוק מי המתכננים. לא ברור למה יש כאן מוטיבציית כריתה לעצים בגבול המגרש. העצים בו לא צמודים לבניין. ברגע שהעצים צמודים לבניין ניתן להבין שרוצים כמה שיותר לכרות כדי לאשר זכויות בניה. פה העירייה לא יודעת מה ערכם של העצים!?, אני לא מבינה את זה.

סטלה רות אבידן:

אילן נזריאן אומר לי, בלי רשימה אי אפשר להתייחס לתוצאות של הסקר. את זה קשה לי להבין, אז מינהל הנדסה קודם כל היה צריך לדרוש רשימה.

אסנת בנימין: הוא מסרב להראות את הסקר.

סטלה רות אבידן:

זה הסקר שעשו. אנחנו רואים פה, מדובר על כל ה-6 בניינים האלו, גם אופטי וגם שהבאנו אגרונום וצילמנו, (שילמנו איזה 3,000 ₪ לצלם את כל העצים בקטע הזה), ידענו שלא נראה אותם לעולם, אפשר לראות שהערך של העצים רבים מהם גדול מאוד, יותר מ-14 עצים שהצלנו בלבד.

אילן נזריאן:

זו חלילה לא הנקודה, אני רוצה להבין בשביל, כי זה הנגישות. סבבה. ובלי זה נורא קשה להבין, כי אם זה נגיד הכל 'צחר מכחיל', סתם לדוגמה, אז אין פה בכלל דיון. אבל אם זה טיפוסים, אני....

אסנת בנימין:

איפה אני רואה פה מה השינויים? זה הדו"ח, יש פה כמה תמונות וזהו. אין פירוט.

מיטל להבי: יש לי הצעה פרודוקטיבית.

ההצעה הפרודוקטיבית אומרת, אני שומעת, ובצדק אולי, כל הזמן מה לא קורה. הייתי רוצה לצאת מהסיור הזה עם מה צריך לקרות. למשל אמרה אוסי שלתוכנית חייבת להיות נושא של תוכנית עצים. נכון, סקר עצים.

עיר ללא הפסקה

אסנת בנימין: סקר עצים לפני תכנון עצים. זה החוק.

מיטל להבי:

אז בואו במקום להגיד מה לא קיים, בואו נגיד, בתוכנית הזאת היינו רוצים לראות את סקר העצים. ואז מציעים משימה של להשלים את הנתונים.

אסנת בנימין: סטלה אומרת שהיא מבקשת.

מיטל להבי:

בסדר, הבנו. את מבקשת. אנחנו ועדה. יש פה שתי סגניות ראש עיר, יש פה יו"ר ועדה, 3 נבחרי ציבור, באנו לשמוע מה צריך לעשות. אני אגיד ככה, לא באנו לפי אופוזיציה במשפט הזה, באנו לסיפור בונה.

סטלה רות אבידן:

אז אני אענה לך בחוצפה האופינית של סטלה, חברתי הטובה סגנית רה"ע. אנחנו לא אופוזיציה, אנחנו באים להראות את הפשלות כדי מפה לבנות את המדיניות הנכונה, נהלים, התנהגות, טבלאות מעקב לוועדת בניינים, כדי שזה לא יקרה שנית. זה הכל.

מיטל להבי: טוב. אז נמשיך.

אסנת בנימין:

כן. לפני שאנחנו ממשיכים. אם כאן הולך לעבור M1 אני רוצה להראות לכם משהו, כל העצים כאן הולכים לעבור השחתה. זאת אומרת, הם מכינים את השטח ואני לא יודעת מי זה הם ואני לא יודעת מה זה קשור לעירייה, אבל כרגע נת"ע עוד לא קיבלה את השטח. אז אני אומרת, כל אחד בעירייה צריך לדעת לא לתת להשחית את העצים כדי לאפשר את הכריתה.

סטלה רות אבידן: ביקשתי מנח ואיתמר דיון מיוחד על M1 כולל ההשפעות הסביבתיות, לא רק על עצים, גם על היקפי הנזקים הסביבתיים, מאגרי מים, קרקע-בולעניים ועוד.

אסנת בנימין: על תמ"א 70.

מיטל להבי: 22 תחנות בתוך תל אביב זה M2.

סטלה רות אבידן:

בסדר, אבל פה, זה המקום היחיד בכל תל אביב ש-M1 הולך לחצות מתחת לבתי קרקע באלכסון כדי שיחייב אותם לעשות פינוי בינוי, וזה לא הנושא. ביי. בואו.

אופיר כהן:

קיימות ועוד כמה נושאים. אנחנו גם מתמודדים ביפו על הצלה של חורשה של 3 דונם, שזה כבר שטח שנמכר בהמון כסף. יש שם 65 עצים, אנחנו כקו הגנה, בגלל כל הסיפור, לא, בסדר.

אסנת בנימין: אבל זה לא רלוונטי, יש סיור מספיק מורכב, אל תוסיף למורכבות שלו.

אופיר כהן:

לא, אני מעיר על מה שנאמר פה. אני חושב שבאופן אופרטיבי, פעם אחת, שהוועדה לתכנון ובנייה תשב עם הוועדה הזאת. ואז תכניסו את כל הנושאים. אם תעשו את זה, לדעתי, ולעבוד עם האדריכלים של הפרויקט ולעקוף, שהוועדה תעקוף את הוועדה לתכנון ובנייה מול האדריכלים, כי לפעמים אתה נופל על אדריכל, אתה נופל על חברה נורמלית, שיש לה איזושהי נכונות להציל כמה שיותר עצים, ולא דרך הוועדה.

סטלה רות אבידן:

קודם כל אני נציגת ציבור בוועדה, צר לי שאני נציגת ציבור מצביעה על כאבי הציבור ולא על כאבי הנבחרים. באמת מצטערת, אבל זה תפקידי בכוח. דבר שני, היזם פה אצלו זה עזרא וביצרון, 100% בעלות עירייה, שמהנדס העיר הוא בדירקטוריון, אז חבר'ה, אל תתנו לי למשוך את הלשון, אחר כך אומרים שזה משהו שלילי.

עיר ללא הפסקה

רחוב אבן גבירול 69, תל-אביב-יפו 64162 | טלפון: 03-7244669 | מייל: efron_n@mail.tel-aviv.gov.il

מיטל להבי: את יודעת משהו עם התמורות פה?

סטלה רות אבידן:

לא, אני מוכנה להזמין אתכם עוד פעם אליי הביתה ולדבר על התמורות, על הבג"צים וכו'. תסתכלו על העצים, חלק מהמקומות נראים כאילו מוזנחים אבל הם לא מוזנחים. הבתים בפנים מאוד מאוד מסודרים.

מיטל להבי:

בוכים לי היום על שדרות ירושלים, בכו לי על העצים, ניצלנו את העצים, אין תחבורה בשדרות ירושלים. בוכים לי היום על התחבורה באלנבי, חיסלנו את העצים, אין תחבורה באלנבי.

אסנת בנימין: נת"ע לא ויתרה על העצים בארלוזורוב.

מיטל להבי: נת"ע ויתרה, אנחנו פה בצד אחד העברנו את הרכבת.

סטלה רות אבידן: רק תבינו על איזה עצים אנחנו מדברים. אני אכניס אתכם לחצר שלנו שאנחנו מטפחים. בואו.

אילן נזריאן: לפי מה שאני רואה פה זה כאילו לשימור.

סטלה רות אבידן: אני אראה לך את כל הסקר, על סמך זה הצגנו

אילן נזריאן: אני לא נגדך, אנחנו לא מכירים, אני פשוט לא מבין.

סטלה רות אבידן: אני אשלח לך את כל החומר ספציפי, שתראה, בסדר? עשיתי משהו ויזואלי, שאנשים יוכלו לראות ולהרגיש. שתבינו, זו החצר שלנו, יש לנו מעבר לעצים הוותיקים.

אופיר כהן: העצים ברחוב זה עם נטיעות חדשות, נכון?

אילן נזריאן: ממש לא, ברכיכטונים הם משנות ה-90.

סטלה רות אבידן: הם לא חדשים.

אסנת בנימין: רגע, את רוצה להגיד לי שהם איחדו את זה למגרש אחד בלי לדבר איתכם? אתם לא ידעתם על זה?

סטלה רות אבידן: בואי, תנו לי לסיים את זה, אחר כך נשב באיזושהי פינה, נסכם את הסיוור.

אסנת בנימין: יואו, איזה גן עדן.

סטלה רות אבידן:

טוב. זה החצר של הבניין שלי, אני גרה באקווריום הזה. ומעבר לעצים הוותיקים אנחנו שמנו מלא עצי פרי, יש לנו לימונים, שכל השנה נותן לימון. יש לנו תאנים זן ירושלמי שאני הבאתי, ועוד כמה דברים שאנחנו שתלנו מעבר לעצים הוותיקים. אבל מה שאני רוצה להראות לכם זה שדרות הפיקוסים. למה? כי היה שחר צור בסיור הקודם, שאמר שהפיקוס זה העץ שהכי הרבה מגן על חיינו מבחינת זיהום אוויר.

אסנת בנימין: נכון.

סטלה רות אבידן:

אז זה מה שאני נלחמת עם כולם, עם השכנים. פה היה לנו בקורונה ערוגת ירקות, שהילדים היו באים בתקופת הקורונה, עשינו פעילויות רבות. שם יש להם בית עץ. עשינו הרבה פעילות קהילתית פה לילדים.

אילן נזריאן: סטלה, איזה זן של לימון זה?

סטלה רות אבידן:

משהו מטבריה, לא ידוע לי השם. יש פה, לימון פרטי שכבר בגלל הצל הוא לא מצליח לגדול. ושם אני יודעת שכבר שתלנו, כל השנה יש לנו לימונים, כל השכנים באים לפה.

אילן נזריאן: חשבתי שאת מכירה את השם שלו.

סטלה רות אבידן: לא, לא, טברייני אני אומרת, זן טברייני, כמו שאני יודעת שהתאנה זה גם ירושלמי.

פה יש לנו פיקוסים, ובצד השני של הבניין פיקוסים. ואנחנו אומרים, התכנון לא יכול להיות כמו באבן גבירול ולהתעלם מהפיקוסים. צריך להיות תכנון שיבטא את השמירה על הפיקוסים, עם כל הקושי לחיות איתם, עם בעיות ביוב שיש לי. הם מצילים את חיינו.

שימו לב, אתם רואים **שעל כל עץ יש שני מספרים?** למה? מספר אחד היה הוותיק, עכשיו שהם רוצים לתכנן, עושים מספרים אחרים שלא מתאים זה לזה, כמו שגילינו ממול וכמו שגילינו בתוכנית אחרת.

אופיר כהן: מי שם את המספרים האלה? הפקיד של היערות של העיר?

אסנת בנימין: לא, זה הסוקר. סוקר הוא של חברת הבנייה. עכשיו, זה לא תקין, מיטל.

מיטל להבי: מה המשמעות של שני המספרים?

סטלה רות אבידן: שבוצעו שני סקרים עם הפרש זמן.

אסנת בנימין:

אנחנו יודעים שעושים סקר ראשון שאומר רק מה ערכיות העצים. ואז בסקר שיש המון עצים לשימור, אבל הסקר רק אומר ש'ערך העץ גבוה'. אחר כך עושים תכנון ומעדכנים את הסקר. ואז אומרים, איזה עצים לכריתה ואיזה לשימור. ואז נדמה לך רגע, הם שינו. הם לא שינו לא, הם הטמיעו את התוכנית בסקר העצים ואמרו אנחנו שומרים על אלה ולא שומרים על אלה. אז אני עושה עוד פעם סקר עצים לראות מה נשמר ואיך אני יכולה להתקדם. המודד בד"כ ממספר את העצים ולא אמורים להחליף את המספרים כמו שלפעמים קורה וכל פעם יזם אחר עושה את הסקר לפי התכנון שלו, זה לא תקין. וזה שמחליפים את המספרים, זה מאוד לא תקין.

אילן נזריאן: מי שאמור לתת את המספר זה הבודק.

אסנת בנימין: בדיוק, זה מה שצריך להיות כי אתה הרי בנוי על הסקר הראשון.

סטלה רות אבידן: יש מקומות שיש אפילו 3 מספרים.

מיטל להבי:

אם אמרתם שהמספר הבסיסי זה לא המספר ב GIS העירוני. כרגע מישהו אמר שמספר עץ זה מספר ב GIS העירוני, זה נכון? אילן - המספר שאני רואה עכשיו על העץ, זה מספר ב GIS העירוני? יש מפת עצים?

אסנת בנימין: לא לא, מה פתאום.

מיטל להבי: אז מספר יכול להשתנות כל פעם?

אסנת בנימין: כן, גם "אסור" לנו לראות את הסקר.

אילן נזריאן: העצים בשטח הפרטי לא נמצאים במערכת העירונית. העצים במרחב הציבורי, חלקם כן, חלקם לא.

מיטל להבי:

אני אשאל שאלה כזאת. תיארו פה תהליך שבפעם הראשונה שסוחבים את העצים...

אילן נזריאן: התהליך - המודד מגיע לשטח, מודד את השטח ומסמן את האלמנטים בשטח.

מיטל להבי: יפה.

אילן נזריאן: במדידה הזאת הוא אמור לתת גם מספרים לעצים, שעליהם אחרי זה מגיע הסוקר ועושה את הסקירה.

מיטל להבי: אז שואלת, מודד זה מקצוע סטטוטורי, לא משנה שזה מטעם היזם. מודד חותם על הסנטימטר של הגדר ועל הסנטימטר של העץ.

אילן נזריאן: נכון.

אסנת בנימין: נכון.

מיטל להבי:

מודד זה מקצוע יותר בטוח מעורך דין ומשמאי. מדידה זה דבר מדויק, אין ויכוח. מהרגע שמודד מדד, ויש לנו את הסרטוט של העצים, מי נותן להם את המספרים והאם זה בר שינוי?

אילן נזריאן:

המודד נותן את המספרים. בגלל שזה מעמד סטטוטורי, המודד מסמן את העצים על המפה ונותן להם מספר. אחרי זה כשהסוקר מגיע, גם אם הוא ייתן מספרים משל עצמו, הם צריכים לעשות הקבלה של השוואה בעצם בין המספר שהסוקר נתן ולתקן אותו למספר של המודד. אלא אם כן זה כבר נעשה מראש, כי המודד הרבה פעמים לא שם את המספר ואז, קשה לנסות את זה, אז עושים את ההקבלה.

מיטל להבי:

אנחנו צריכים שבמדידה יכנס מספר ושזה יהיה מספר.

אילן נזריאן: המספר כמספר זה המספר של המודד שצריך להיות מוגש.

מיטל להבי: לא, אבל אתה אמרת כרגע, לפעמים המודד לא שם מספר.

אילן נזריאן: נכון.

מיטל להבי: אז המודד צריך לשים מספר, זה צריך להיות חלק מתנאי מדידה.

אילן נזריאן: זה נכון. אנחנו חיים אבל בעולם המציאותי, אני אומר לך מה המציאות בעצם קורית.

מיטל להבי: לא, אני רוצה לראות שהיו מפספסים במטר בין המדרכה לזה, התוכנית לא הייתה עוברת.

אילן נזריאן:

אז קודם כל יש טעויות כאלה. יש טעויות כאלה של מודדים בהרבה מאוד פרויקטים, גם מול עצים וגם מול אלמנטים. לראייה הרכבת הקלה עם כל ההשקעה והאנרגיות שהם השקיעו על המדידות והכל היה להם לא מעט טעויות, שחלקם באו על חשבון עצים שבסוף התברר שבכלל המודד טעה ובכלל לא היה צריך להוריד את העץ הזה. אוקיי? אז יש טעויות של מודדים שאנחנו משלמים עליהן מחיר.

עיר ללא הפסקה

מיטל להבי: יש לי שאלה אליך בתור נציג המערכת וכמוני

אילן נזריאן: אנחנו מסתמכים על המודד.

מיטל להבי: איך אנחנו יכולים לצמצם את הטעויות האלה? אם אני רוצה להפיק לקח מהסיור הזה.

אילן נזריאן:

המודד נותן את המספר. שוב, המודד צריך לראות באמת שהדברים, גם הסוקר שהוא מגיע, אמור לוודא שהמדידה והדברים הם נכונים. הוא עוד איזשהו גוף שבא לוודא את הדברים, שהוא לא שכח עץ.

מיטל להבי: הסוקר הוא מטעם מי?

אילן נזריאן: גם המודד וגם הסוקר הוא מטעם הקבלן או היזם.

מיטל להבי: טוב. סוקר לא מעניין אותי, מודד זה מקצוע סטטוטורי.

אילן נזריאן: נכון.

מיטל להבי:

אנחנו צריכים לקבע שבמדידה, כמו שמודדים כל סנטימטר, כמו שמודדים טיפוגרפיה בין הגובה של הבניין לגובה של המדרכה. מודדים, מודדים כל דבר. הם מודדים על הסנטימטר כל דבר, וזה מקצוע סטטוטורי. כשמודד חותם על תכנית, זה כמו אלוהים חתם על תכנית. לכן אנחנו צריכים לדאוג שמודד יכניס מספרים לעצים, ושהיה המספר שלפיו גם הסוקר מתייחס, גם היזם מתייחס וגם אנחנו.

אילן נזריאן: הוא חייב לשים את זה על העצים.

מיטל להבי: בוודאי.

אילן נזריאן:

וזה משהו שאני מאוד מקפיד נגיד בדברים שאני עושה, שתמיד המודד ישים גם את המספרים שלו על העצים, כדי שלא תהיה את הטעות הזאת.

מיטל להבי: אנחנו נבקש את זה בוועדה.

אסנת בנימין:

מיטל, כדי שמישהו ישמור על זה, זה צריך להיות חשוף לציבור. זה לא חשוף לציבור, הסקרי העצים לא חשופים לציבור. אני רוצה להגיד משהו ממש כואב. האם התושבים צריכים להילחם על כל העצים כאן? הרי לפי החוק שלב ראשון העץ בשימור, שלב שני העץ בהעתקה. יש כאן כל כך הרבה עצים, שאפשר להגיד ליזם, אתם תעתיקו אותם. את יודעת איזה שקט זה יעשה לתושבים? אל תכרות אותם, תעתיק אותם, תעתיק אותם למגרש השכן, תעתיק אותם לגינה הציבורית, לתושב זה מוריד הרבה מתח.

מיטל להבי: העתקה זה כנראה לא דבר פשוט.

אסנת בנימין: זה דבר פשוט וזול מאוד.

מיטל להבי: זה דבר יקר.

אסנת בנימין: עבדו עליכם, פשוט וקל, אם אתם רוצים הצעות מחיר אני אתן לכם, פשוט וקל ועובד. פשוט וקל.

אופיר כהן: יש לי שאלה, עד איזה גודל של עץ אפשר להעתיק? עץ כזה אפשר להעתיק?

אסנת בנימין: כן, אפשר להעתיק.

אילן נזריאן: קודם כל אפשר להעתיק. אפשר להעתיק ממדי גודל כל עוד יש לאן להעביר את העץ, כל עץ.

אסנת בנימין: נכון.

אילן נזריאן: אבל יש מינים מסוימים שהם לא ברי העתקה.

אסנת בנימין: פיקוס נהדר בהעתקה.

אילן נזריאן: פיקוס הוא כן, לא אמרתי שפיקוס לא.

אסנת בנימין: ואקליפטוס הוא נהדר.

אילן נזריאן:

אקליפטוס יש בעיה איתו, הוא יותר קל באדמות חוליות, פחות בכבדות, והוא לא נקלט כל כך. המטרה בסופו של דבר של העתקה זה לא להעתיק בשביל להעתיק, אלא זה להעתיק בשביל שהעץ יצליח. להעביר סתם ולתת לו למות או לא להצליח, חבל על כל ההשקעה והאנרגיה.

אסנת בנימין: 3 שנים.

אילן נזריאן:

יותר מזה, יותר מ-3 שנים. עץ שעובר העתקה צריך המשך טיפול ממושך. אבל גם בהגדרות של העתקה פקיד היערות הארצי מגדיר מתחת ל-20 סנטימטר קוטר בגודל של מטר עשרים הוא פשוט לא מעניין את פקיד היערות, הוא נותן הנחיה לכרות אותם. אז גם לזה צריך להתייחס. אז כשיש פה את ההדרים המדהימים והתמר פה והתאנה ושמה השסק, הם לא עומדים בקריטריונים.

סטלה רות אבידן: אוקי, אבל זה כן? אקליפטוס כן? הצאלונים כן?

אילן נזריאן:

התוכנית שאת נתת, האקליפטוסים, הפיקוסים פה, הם או להעתקה או לשימור, קשה לי לדעת מהצבע פה. והאקליפטוס והפיקוס גם אותו הדבר.

סטלה רות אבידן: גם לנו קשה כי לא קיבלנו פירוט.

אילן נזריאן: בלי הפירוט נורא קשה לתת מענה.

אופיר כהן:

אלה החניונים ותת הקרקע לא התייחסת. רגע, לגבי הפתקים ששאלת אותי, דיברתי עם פלג שהוא פקיד היערות, הוא אמר שמדובר פה רק בסימון של סקרים. זה שני אנשים, יכול להיות שנת"ע עשו את זה, יכול להיות שהסוקר של התב"ע עשה את זה.

מיטל להבי: סימונים של אנשים שונים?

אופיר כהן: כן, של סקרים שונים. אין לצבע ואין למספר שום משמעות, אלא אם כן הולכים לתוכנית ומבינים מה זה אומר.

מיטל להבי: ואיפה אני מוצאת את התוכנית?

אופיר כהן: זה כבר שאלה.

מיטל להבי:

זה כבר שאלה, הבנתי. איתן וכולם, אני רוצה שתקשיבו. אם אנחנו לוקחים משהו מהסיוור הזה, וגם חן, זה את הצורך לייצר שקיפות. שקיפות זה אומר קודם כל מספר לעץ. לא יכול להיות נת"ע מספר, נת"ע מספר, הסוקר של קבלן מספר, המודד מספר והעירייה, והדף שבע מספר. זה לא יכול להיות. ובסוף, ובסוף אתה שולח אותנו לתוכנית ואני שואלת איפה התוכנית, ואתה אומר לא יודעים איפה התוכנית. אז זה, מה שאוסי אומרת, בקיצור לא נעים.

אסנת בנימין:

איך יכול להיות שבזמן שאת מעבירה, שבשטח הזה הולכים להכניס כל כך הרבה חניות? הולכים להציף את העיר בחניות.

מיטל להבי: אוסי, אל תדברי איתי על זה, גם ככה תקן 0.8.

אסנת בנימין: לא, אבל הולכים להוסיף...

מיטל להבי: את רוצה לשמוע מה קורה ביפו? הם מקבלים רפורט כל לילה והקבלן מקבל את הדו"ח חניה חזרה.

אסנת בנימין: בכל השטח הענק הזה, הולכים להוסיף מלא חניות.

מיטל להבי: יופי, טוב מאוד, צריך.

אסנת בנימין: צריך? זה נוגד את התורה.

מיטל להבי: זאת התורה שאני המצאתי. זה לא נוגד שום תורה.

סטלה רות אבידן:

מישהו עשה סקר לתוכנית של 2016, שאושר ב-2019, ומישהו עשה סקר לתדהה פה, שם עזרה ובצרון, לתוכניות הספציפיות של התב"ע. שכמו שגילינו שם, לא נראה התאמה בכלל. כי הם עושים את זה לפי צורך הבנייה ולא לפי צורך של דו-קיום עם הצמחייה הייחודית הקיימת פה.

אסנת בנימין: העצים האלה יש להם ערך נוסף, כפולגוון. זאת אומרת כאן יש לי לא ערך של עץ אחד, אלא ערך כפולגוון.

מיטל להבי: נכון.

אסנת בנימין: ערכם הרבה יותר גבוה.

סטלה רות אבידן:

לכיוון המחלף, יש שם גם עצים מרהיבים, מרהיבים. אבל אין לנו זמן, אז אנחנו התחלנו את הסיוור מפה.

מיטל להבי:

אתה יודע מה קרה לי ביפו? יש שכונה שלמה באזור מחרוזת ועירית, בנו אותה בתקן אפס. עכשיו, הקבלן מבסוט בתקן אפס, נכון? בנה ביותר בזול. עוד 5 שנים הוא יבוא לבקש את כל החניה חזרה. מה קורה לתושבים? כל לילה הם מקבלים רפורטים, כל לילה. יש לי תושבים שכל לילה מצלצלים אליי, קיבלתי רפורט. כי תקן אפס. עכשיו, הקבלן מפסיד תקן אפס, נכון? בנה ביותר בזול, עוד 5 שנים הוא יבוא להחזיר את כל הקופה חניה חזרה, יצטרכו להחזיר לו כסף. מה קורה לתושבים? כל לילה הם מקבלים רפורטים.

אסנת בנימין: אין חניה ברחוב. אין חניה, את יודעת מה זה אין חניה? אין חניה.

אופיר כהן:

יש לי חניה בחניון תת קרקעי, אני שוקל למכור את האוטו. אני לא נוסע איתו כמעט. אני נוסע להורים שלי בבאר שבע. אנחנו בניין של 4 דירות אמרת לך, לי יש סך הכל איזה 13 מ"ר, פינה כזאת. יש עוד מקום, סך הכול, זה אחד, שתיים, ל-4 מכוניות.

מיטל להבי:

בסדר, אז היום לא בונים 4 על 4. היום בונים אפס 8 במקסימום. במרכז העיר בונים אפס 5. אז אי אפשר, אתה מבין? אפס 8, הייתי צריכה לקבל 3 חניות של 4 דירות, ותסתדרו.

אסנת בנימין: מיטל, מה הולך לקרות? גרה בעמנואל הרומי.

מיטל להבי: כן.

אסנת בנימין: לא, אבל ברגע שהוסיפו שם כל כך הרבה

מיטל להבי: איפה זה עמנואל הרומי?

אסנת בנימין: עמנואל הרומי מקביל לאבן גבירול

מיטל להבי: 0.5, 0.5, מתווספים גם אנשים. 0.5. כי יש אנשים עם אלצהיימר שצריכים להגיע לבית חולים.

אסנת בנימין: זה משהו אחר.

מיטל להבי: החתולה שלי היתה צריכה להגיע לבית דגן. מה לעשות? באמצע הלילה.

אסנת בנימין: אבל בין זה לבין להפיץ לכל דירה

מיטל להבי:

לא לכל דירה, אמרתי לך 0.5. מה אמרתי לך עכשיו? 0.5 ליחידת דיור. כמספר היחידות כבר חצי תקבלו חניה. זה הכל.

אסנת בנימין: הולך להכפיל את כמות הדירות.

מיטל להבי: זה גם תלוי באפשרויות כניסה ויציאה. הבעיה היא שזה דופק את התושבים, כי הקבלן משלם כופר שהוא מקבל אותו חזרה.

אסנת בנימין: מה שהם עשו במרכז העיר, הם מעבירים את זכויות הבנייה.

מיטל להבי: כן.

אסנת בנימין: אוקיי? אז התושב לא נפגע כלכלית.

מיטל להבי: לאן להעביר?

אסנת בנימין: אומרים קבלן הולך לבנות שם-

מיטל להבי: כן.

אסנת בנימין: הוא רוצה יותר, תקנה ממנו זכויות בנייה.

מיטל להבי: אוקי, אבל גם אצלנו יש מיליון 200 מטר למכירה. מה דעתך? מהשימור. מה דעתך שכל מרכז העיר נהיה פסטורלי, לא גובה מעל 5.5, 6.5 קומות, ואת כל הגיפה אנחנו דוחפים? הרי במרכז העיר את לא צומחת מעבר ל-6.5 קומות, נכון?

אסנת בנימין: זה טוב מאוד.

מיטל להבי: בסדר, אז זהו. אז מה את רוצה? איזה זכויות?

אסנת בנימין: אני לא רוצה.

מיטל להבי:

אז אי אפשר להגיד, את גרה במרכז הפסטורליות. נו באמת. תסתכלי מה הולך לבנות פה, זה נורא. אבל מישהו מן הילדים, מישהו עושה את היחד, ואנחנו מדינה שהציבור שלנו... כשאת רוצה לבנות בתל אביב, החברה להגנת הטבע רוצה לא לבנות בפריפריה.

אסנת בנימין: בסדר, אבל החברה להגנת הטבע מייצגת משהו אחד

מיטל להבי: אבל היא מייצגת הגנה על השטחים הירוקים גם.

סטלה רות אבידן: תהנו מהפסטורליות כי עוד כמה שנים כבר לא יהיה.

אסנת בנימין: רגע, האם את יודעת אם העצים בגבול מגרש נשמרים?

סטלה רות אבידן: לא, אין הערות כאלה. אין.

מיטל להבי: קרוב לוודאי שלא

סטלה רות אבידן: באותה תוכנית יש הוראות שהם ממש...

אסנת בנימין: כל כך הרבה פיקוסים בריאים וקרקע מעולה, בואו נעתיק אותם לשדרות. כאילו צריך להעתיק אותם לשדרות.

סטלה רות אבידן:

אנחנו נעמוד פה רגע. אוקיי, נעצור פה. פה מסתיים ה-63 דונם המפורסמות שהתחלנו, שאושרו, שעליהם העיבוי לא מתקיים וכולם עושים פינוי בינוי. טוב, עכשיו אני אגיד את זה. בואו נעצור פה שנייה. פה מסתיים הקו של ה-63 דונם, שדיברתי על התוכנית. זאת אומרת שכל העצים שדיברתי, מדובר רק על הקטע, הלב של לה גארדיה ולא בקצוות שלו. סליחה. והוא מראה, כמעט כל גודל פה הוא מקריא לגודל פה, קצת שוני בבניית הבניינים, לכל בניין פה יש היסטוריה, זה הקימו הסתדרות המורים, זה הקימו ליוצאי הבריגדה הבריטית, ולכן יש טיפה שוני. אבל פה זה הנושא המרכזי של הפינוי בינוי היום, חוץ מתוכנית שאתם ראיתם בתחילת לה גארדיה על המחלף שכבר אושר, ששם בונים בניינים של 30 ומשהו קומות, כולל כמשימה ציבורית, בניין משרדים לעירייה על איילון. למה? לא יודעת, 42 קומות משרדיות, אבל זה לא חשוב. בואו נמשיך. נלך למתחם החדש, כי כך אנחנו נראה. אני לא רוצה שיהיה סיור כמו בפעם שעברה שרצנו 20 קילומטר כדי לראות עץ מסכן ויגידו לי כמה העירייה טיפלה בו.

סטלה רות אבידן: נכון אמרתי שיד אליהו נבנתה על בסיס 4 שדרות, זה השדרה המקבילה לשדרות המעפילים, שהייתה צריכה, מתחילה בדרך לוד והייתה מסתיימת בדרך השלום, כולל שדרות השכלה. עם הזמן שמו על זה בתי ספר וזה, עכשיו דרך שבילי אופניים וכולי, פתחו חזרה את הדרך.

מיטל להבי: זה סביב רובע 9, עבדתי עליו 5 שנים.

סטלה רות אבידן: זה נכון. זה חשוב שתבינו, פה יש גינה מדהימה, בהמשך יש מתנ"ס ויש המשכיות לעוד גינה ציבורית מדהימה וככה הלאה. לאט לאט נפתחים. אני חושבת שמיטל אחראית על זה, אבל שתבינו שהחשיבה של השכונה היא ירוקה מיסודה.

אסנת בנימין:

אני רוצה שתסתכלו על הרחוב. הסגלון או הסיסם שנמצאים ברחוב, עוד כמה שנים העצים יושחתו וייכרתו. עכשיו תחשבו שהעירייה הייתה נותנת הוראה להעביר את כל עצי הפיקוס הגדולים לאזור המדרכה. לכל היזמים היא הייתה נותנת את ההוראה הזאת. הייתה קמה כאן שדרה מדהימה של עצי פיקוס. השדרה היתה למעשה בעבר בתוך המגרשים. תוציאו אותה, זה שווה את זה. העירייה יכולה לתת את ההוראה הזאת היום, ואז לכולם היה נשאר כאן גן עדן. ואני לא מבינה איפה העירייה בזה, איפה העירייה שלא רואה מה מאבדים?

סטלה רות אבידן: אנחנו נמשיך לפרויקט החדש שקיבל עור וגידים, ומשם נדבר על הבעייתיות ועל הצורך בעצים האלו.

אילן נזריאן: אני לא אומר שאי אפשר.

אסנת בנימין: נבטן את הצינורות. אני רוצה פתרונות, אני באה מתכנון ובניה.

אילן נזריאן: ואני מתוך תחום העצים

אסנת בנימין: אבל אפשר לבטן את התשתיות ואפשר להוריד אותם עוד מטר למטה.

סטלה רות אבידן:

רוצה להסביר לכם למה חשוב לנו עצים במצב התחברותי של יד אליהו. תסתכלו על הפקק. עכשיו (10:30) לא ב-8:00 בבוקר ולא ב-17:00 בערב, ולא ב-16:30, עכשיו יש פקקים. וב-15:30 לכיוון הזה יש פקק עצום, והעצים מצילים אותנו, זה החמצן שלנו.

אסנת בנימין: אם אין עצים אז השמש קופחת כי הבניינים לא מצילים ברחוב מזרח מערב. זו עוד יותר סיבה להעתיק לרחוב את הפיקוסים. ברחוב של מזרח מערב הבניינים לא מצילים על המדרכה. ולכן כל כך חשוב במסה כזאת של אנשים להעביר היום את הפיקוסים לשם.

סטלה רות אבידן: אוקיי. תעצרו רגע. אני אדבר על קו בניין כשנגיע. מיטל, בזמנו ב-2016 עזרת לנו לגלות את הבעיה. את עזרת לנו להבין וללמד את העירייה, אבל לא עזר. זה הבניין של דויד. זה דויד, אנחנו קוראים לזה דויד על שם היזם.

מיטל להבי: זה היזם של יצחק אלחנן, נחמיה דויד?

אסנת בנימין: היזם הוא דויד.

מיטל להבי: נחמיה?

סטלה רות אבידן: קוראים ליזם דויד, אנחנו קוראים לזה מתחם דויד.

אסנת בנימין: כמה בניינים הורידו כאן?

סטלה רות אבידן: אני כבר לא זוכרת, אז הגענו לזה, כל שאתם רואים

אילן נזריאן: איזה 4 נראה לי.

סטלה רות אבידן: לשימור לא נשאר עץ אחד. או עשו העתקה. יתרה מזה, אנחנו הגשנו ערר מאוחר מדי, שהם שכחו לעשות איחוד וחלוקה, ואז נפתח התוכנית. אבל עקרונית התכסית הוא 100% מתחת לקרקע. לא הצלחנו להציל כלום פה. להבדיל מ-תא/4575 שהצלחנו להציל.

אסנת בנימין: זאת אומרת החפירה היא עד גבול מגרש?

סטלה רות אבידן: כן, כי זה חניון.

אסנת בנימין: והם עשו איזושהי העתקה?

סטלה רות אבידן: כן. בדיוק כמו פה. בניינים, עשו פינוי בינוי, וכמו שאת רואה שום עץ לא נשאר בפנים לשימור. כולל בניין 15 קומות.

אסנת בנימין: ובעצם הכל הולך להיות כזה. נכון?

סטלה רות אבידן: באו ניכנס, (לה גווארדיה 64-68) זה כמו תוכנית אבן גבירול, שרוצים שככה יראה כל לה גארדיה, עם זה שבפינות, להבדיל מפה רוצים בניינים של 15 קומות. בואו, בוא ניכנס. ככה יראה פחות או יותר, כל הבנייה בלה גארדיה עם הבדל שיהיו בפינות בניינים של 15 קומות. אני לא אכנס לאופן הבנייה עם דירות כלואות. אני קוראת, אה סליחה, סליחה, לא ראיתי.

אסנת בנימין: עכשו תארי לך שהיו מעתיקים את העצים הצידה ומחזירים אותם למרכז הגינה. מה הבעיה?

סטלה רות אבידן:

ככה יראה כל רחוב לה גארדיה, אבן גבירול מקדימה. חצרות, חצרות. חצרות כלואות עם עצי נוי. בוא נגיד שמבחינת קרינה, כמו שאמר לנו צור בסיור הקודם, ומבחינת איכות אוויר, הם לא תורמים לנו כמו העצים הוותיקים והקבועים. אולי רק יתנו לנו קצת צל. אני עושה כל מיני סיורים פה, וזה בדרך כלל בקיץ ופה יש שמש ואף אחד לא יכול לשבת.

אסנת בנימין:

תשמעי, אני אוהבת, אני חושבת שהאזור מקסים, וזה נהדר לגדל פה ילדים. שמבוגרים ייהנו מאוד שהם לא יוצאים לרחוב, אלא למקום כזה. כל מה שצריך אחרת זה שהעצים הגדולים עוברים מכאן לכאן, זה הכל.

אופיר כהן: הבעיה שאין להם עד לחניון עומק.

סטלה רות אבידן: בדיוק.

אסנת בנימין: שני מטר לפיקוסים.

סטלה רות אבידן:

חבר'ה, הבעיה עם הנושא הזה, זה כמה בעיות. אחת, שאין מרחקים כמעט באזורים מסוימים בין חלון לחלון, אין פרטיות. אני ממליצה לכם, כדי להבין מה אני מדברת, לקרוא או לשמוע כתבה שתורגמה בשם "ברוכים הבאים לשכונה אחד בתחת של השני" בכלכליסט לפני 6 או 7 שנים.

אסנת בנימין: ככה גדס בנה.

סטלה רות אבידן:

אבל אנחנו לא גדס, אנחנו בחרנו לחיות פה, לא במרכז העיר. כל אחד עם הנרטיב שלו. זה שאתם רוצים לשנות את הנרטיב זה משהו אחר, אבל זה לא ה-Issue. כדי שתבינו למה הבעייתיות עם החצרות וקווי הבתים הצמודים, ממליצה לכם לקרוא את הכתבה, זה כמו מערכון לשמוע את הכתבה הזאת.

מיטל להבי: אני רק אומרת לכם שכל מרכז העיר זה אחד בתחת של השני, ככה גדס בנה. הכל בסדר.

סטלה רות אבידן: לא משנה, אבל אנחנו לא גדס, אנחנו בחרנו לחיות פה, לא במרכז העיר.

אסנת בנימין: אנחנו מאוד אוהבים את המקום.

סטלה רות אבידן:

כל אחד עם הנרטיב שלו. זה שאתם רוצים לשנות את הנרטיב זה משהו אבל זה לא ה-Issue. אבל קודם כל כדי שתבינו למה הבעייתיות עם החצרות והקווי בתים הצמודים וכו', אני ממליצה לכם לשמוע, קל לזכור, ברוכים הבאים לשכונה אחד בתחת של השני, בכלכליסט. אוקי?

אסנת בנימין: מה היית מעדיפה שזה יהיה בניינים אחד ליד השני?

סטלה רות אבידן: פה זה שפ"פ, זאת אומרת שטח

פרטי פתוח, שהתחזוקה לכאורה היא באחריות התושבים, אלא מה שעיריית תל אביב מצאה פתרון.

מיטל להבי: לא בצנינות, זה יפה מאוד שהיא מצאה פתרון.

סטלה רות אבידן:

אני אגיד את הפתרון וזה יהיה ציני מאוד עם כל הרספקט לחברות המועצה וסגנויות ראש העיר. לקראת היתרי בנייה היזם חותם הסכם עם העירייה שהוא שם קרן לתחזוקת השפ"פ ל-10 שנים. הקרן הזו היא חלק מהתמורות שהם גם על חשבון התושבים, לא על רווחים.

אופיר כהן: על חשבון ההשבחה.

עיר ללא הפסקה

סטלה רות אבידן:

הקרן מעביר מידי חודש לעיריית תל אביב כדי שהקבלנים של עיריית תל אביב, שאני משלמת ארנונה שינקו את הרחוב, ינקו גם פה בפנים. חמור מאוד, זו ארנונה כפולה. אחד, כי על פי מחקרים שקראתי, בעיקר משפ"פים בניו יורק, אין לנו שליטה על איכות השפ"פים, אין לנו על כלום. אנחנו מאבדים כבעלי קרקע את האיכות ואת היכולת, אני אעביר לכם את המחקר אם אתם רוצים של השפ"פים.

מיטל להבי: אבל ברגע שהעירייה מתחזקת אז זה שומר על האיכות של השפ"פים.

סטלה רות אבידן: לא, זה לא שומר. יכול להיות שיש פה מישהו, כמו אצלי בבניין, שאוהב לעשות דברים וזה, ולא, מכיוון שהאחריות שלנו, אנחנו לא שולטים על השפ"פים.

אופיר כהן: אפשר להוסיף כוכבית שזה צריך להיות בהתייעצות עם.

עו"ד עומרי יוסף, נציג היועמ"ש: בהרבה מאוד מקומות שיש מבנים, לא רק בתל אביב. רגע, שנייה. השפ"פים יש בהם מחלה.

הם לא מתחזקים על ידי הבעלים רוחבית, סטטיסטית, לא מקרה X או מקרה Y. הם אמורים להיות פתוחים לציבור. יש שאלה גם אחרי זה, של אחריות, השטח פתוח לביצוע, לציבור, מגיע ילד, הכלב נושך אותו, מי אחראי? אבל אני שם את זה בצד לגמרי, אני לא יודע להגיד את זה ככה, סתם. שאלה. התחזוקה מביאה להידרדרות ואז לא התושבים נהנים ולא הציבור נהנה.

סטלה רות אבידן: פתרון פשוט. לא לעשות שפ"פים וזיקות הנאה. ולעשות מעברים בקצה המגרשים ולא שעכשו מישהו יקנה בירה וישב פה לשתות ואתה לא יכול להגיד מילה.

איתן בן עמי, חבר וועדה מנהל הרשות לאיכות הסביבה: אני פעם ראשונה, ויכול להיות שהערת הכוכבית שצריך לעשות, שזה שטח כזה שיש כל כך הרבה תושבים ובטח יש פה תושבים פעילים, יכול להיות שהטיפול בשפ"פ יהיה באיזה שותפות תושבים כזו או אחרת שיגידו-

אסנת בנימין: צריך לעשות שערים לסגור את זה בלילה.

מיטל להבי: מה פתאום, זה לא שפ"פ.

איתן בן עמי, חבר וועדה מנהל הרשות לאיכות הסביבה: אני מדבר על הטיפול-

מיטל להבי: תעשו שערים בלילה, אחר כך יפתחו אותם ב-12:00 בצהריים לשעתיים.

סטלה רות אבידן: השפ"פים זה פתרון שנותן ליזם אחוזי בנייה, אבל מצד שני מטיל עלינו אחריות ענקית, בעיקר בביטוח, ואת זה אנחנו נראה בפרויקט פה ממול. אוקיי? בואו.

מיטל להבי:

אז אני אגיד ככה, השפ"פים זה שטח פרטי פתוח שאנחנו כחברי מועצה עשינו הרבה מאוד מאבקים כדי להבטיח שהפתוח יישאר פתוח. יש עכשיו עבודה שנעשית במנהל ההנדסה למיפוי כל שטחי השפ"פים בעיר. להעלתם באופן שקוף למערך ה-GIS, בדיוק כדי שכל תושב יוכל להקפיד ולראות שאף אחד לא שם לו שער ולא סגר לו בלילה ולא סגר לו בין 14 ל-16. זה פתוח לציבור. הבעיה הגדולה הייתה תחזוקה. כי כשאתה מטיל על תושבים לתחזק מים, חשמל, ניקיון וביטוח על שטחים שלא משרתים רק אותם, אלא מהווים מעברים, אז זו מטלה מאוד גבוהה. ואנחנו התחלנו להרגיש שיש שפ"פים באזורים בעיקר מוחלשים שמתדרדרים וגם באזורים חזקים מתדרדרים אותם בכוונה כדי שלא יהיה כיף לעבור. ולכן עיריית תל אביב קיבלה החלטה שהשפ"פים יוחזקו על ידה כמו

שצ"פים. והיום אנחנו גם מנסים בכל תכנית להצמיד שפ"פ לשצ"פ. זאת אומרת שהשצ"פ ככל האפשר יהיה מוצמד לשפ"פ כדי שתהיה לנו את הרציפות של התחזוקה. כדי לתחזק את זה בצורה נכונה מוקמת קרן תחזוקה שהיום מממן אותה-

סטלה רות אבידן: לא, לא, אני גם מממנת, זה על חשבון התמורות...

מיטל להבי: אבל את מממנת גם חנייה...

סטלה רות אבידן: בסדר. למה אני צריכה לממן?

אסנת בנימין: טוב, אני יודעת שזה על חשבון האחזקה.

סטלה רות אבידן: לא, חד משמעית. זה ארנונה כפולה לבעל הדירה.

אסנת בנימין:

פשוט צריך גם לשמור על זכויות התושבים. אם העירייה גם תשמור על זכויות התושבים ולא רק לשמור על זכויות הציבור, זה יראה אחרת.

מיטל להבי: לוקחים את זה מהשבחה.

סטלה רות אבידן: אבל היזם במקום לשים לי ברז מזהב, או 4 בלטות יותר, הוא שם כסף בקרן לאחזקת השפ"פ

מיטל להבי: לא בטוח. אני חושבת שהקרן הזאת היא חלק מהקיצוץ בקרן בהשבחה. טוב, אני חוזרת לרכב, תודה רבה על הסיור. החכמתי מאוד.

סטלה רות אבידן: עכשיו אני עושה ערר ועל תלכך, יש לנו ערר על הקטע הזה.

מיטל להבי: רק את הקו רחוב, זה הכל.

אסנת בנימין: השאלה בכמה הגדלנו-

מיטל להבי: הגדלנו, המרכיב הוא לפחות 2 נקודה משהו.

אסנת בנימין: לכל דירה.

סטלה רות אבידן:

בשפ"פ אני יכולה אפילו לרקוד פה, אף אחד לא יגיד לי כלום, זה שפ"פ. רגע, ואני רוצה שתראי את זה כי אנחנו בערר ואחר כך אה, אנחנו נמצאים פה בערר. בדיוק כמו שאמרת, מי מול 530 מקומות חניה, שיוצאים כולם לכיוון הזה. אז גם רואים שכבר עכשיו שזה לא שעת שיא יש מכוניות עומדות.

סטלה רות אבידן: משה דייו פינת לה גווארדיה, במקום לעשות תב"ע עשו 6 בנייני תמ"א.

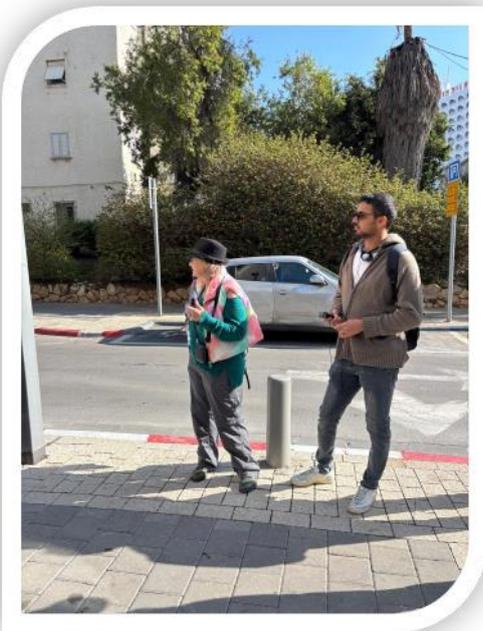
מיטל להבי: אבל תמ"א זה לא טוב.

אסנת בנימין: תמ"א עושים כל אחד לחוד?

סטלה רות אבידן: כן.

סטלה רות אבידן: באיזשהו מקום המעטים שיוצאים לפה בסופו של דבר-

מיטל להבי: תגידי לי מה כן כדי שאני אלחם על הכן.

סטלה רות אבידן:

פשוט, הרמפות לא צריכות להיות פה וכבר אמרתי, צריכות להיות על משה דיין כדי שלא יהיה ניקוז פה ופקקים פה. ולכן כל הפקקים האלו וכל התנועה הזו דורשת עצים. גם פה מצאנו, יש את הסקר רק על הבניין הזה, היו עצים Y X לשימור, שהגישו את הסקר על ה-6 בניינים כי היזם כבר השתלט על 6 בנייני תמ"א, נעלמו עצים שהיו בסקר הראשון. כל זה נמצא בערך, אני לא אכנס לפרטים. דבר נוסף, זיקות הנאה. הם עשו פה מלא שבילים זיקות הנאה, שמחברים עם משה דיין, על כל מגרש בודד.

סטלה רות אבידן: זה דבר מטורף שהעלינו את זה בוועדת ערר. ממשיכים. אני אומרת מה כן, מה כן, לא לעשות זיקות הנאה בשטחים פרטיים.

אופיר כהן: זו זיקת הנאה או שפ"פ?

סטלה רות אבידן: לא, שפ"פ. הם עשו שפ"פ עם זיקות הנאה לעירייה.

אסנת בנימין: מה זה זיקת הנאה?

סטלה רות אבידן: הזכות מעבר כמו שעשינו פה.

רות אבידן סטלה: אתם רואים שפה יש רק 3 נתיבי תנוע.

מיטל, עדי וחן עזבו את הסיוור

סטלה רות אבידן:

בבניין הזה לא קלטו שצריכים לעשות נסיגה של 2.5 מטר כדי לעשות את כל מה שצריך לעשות בכל המרחב הציבורית. התוכנית הזאת הוגשה מחדש במסגרת איחוד וחלוקה עם בקשה לנסיגה של 2.5 מטר. שאנחנו התחלנו את המאבק, בא איזה אדריכל ואמר. שהמרחק לא מאפשר לממש את התיכנון של המרחב הציבורי... ואז בזכות מיטל להבי, חבל שהיא לא פה, גילינו מסמך וגילינו והעברנו את המסר, ואז בכל התוכניות התחילה נסיגה של 2.5 מטר. חוץ מזה, בניין חדש זה הוא כמו קוץ בתחת. ולכן לה גארדיה לא תהיה מורחבת, אי אפשר לעשות מערכת הסעת המונים והפקקים והזיהום אוויר ממשיכים.

אסנת בנימין: היא אמרה שיש כאן קו צהוב, לא?

סטלה רות אבידן:

לא. אי אפשר לעשות אפילו נת"צ. כי אם עושים נתץ בחלק מהקטע תהיה נסיגה, כן. במקום שהקולונדות יהיו פה, יהיו 2.5 מטר בפנים.

סטלה רות אבידן: חברה, תעצרו רגע. פה זה שטח המכללה.

למכללת אפקה.

אופיר כהן: אבל מה עם המדד של שטח לבן אדם למטר?

אסנת בנימין: איפה הפארק הנוסף? יש פארק נוסף שם?

סטלה רות אבידן: יש פארק נוסף.

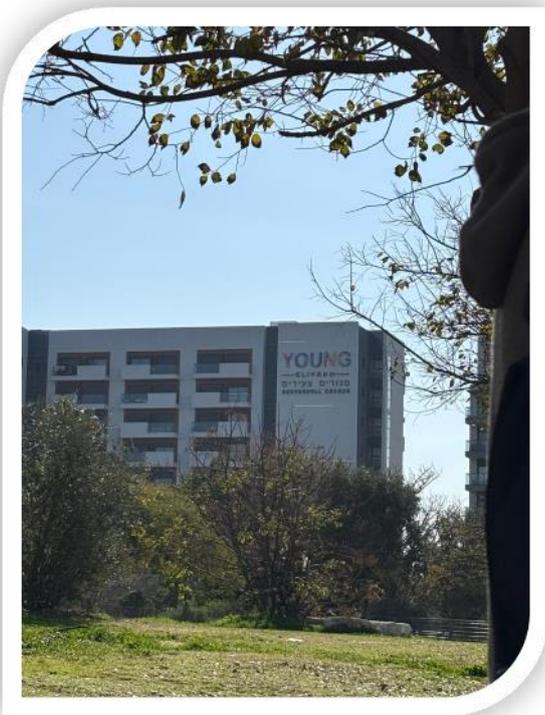
אסנת בנימין: זה שטח עירוני שהעירייה מכרה?

סטלה רות אבידן: חלק בעלות מנהל, חלק בעלות עירייה.

בגלל זה אני מביאה אתכם לפה.

אופיר כהן: אין תוכנית לבניין.

אסנת בנימין: ב GIS העירוני זה מסומן כשטח מעורב של העירייה והמנהל.

איתן בן עמי הלך

סטלה רות אבידן:

בתוכנית לה גארדיה פינת המעפילים, מה שנקרא לה גארדיה 24-28, הגשנו ערר, כי העירייה דרשה כמשימה ציבורית 600 מטר שטח חום (בנייה על 1,200 מטר). ואז טענו שביד אליהו אין צורך במבנה ציבור מכיוון שהשטח הזה, שאנו רואים הוא חלק מיד אליהו, ודרשנו לקבל את הפרוגרמה. למזלנו, באותה ישיבה, יושבת ראש ועדת ערר דרשה מהעירייה את הפרוגרמה. שלחו משהו מבייש, התלוננו, והיא שלחה אותם לעשות שיעורי בית ושוב קיבלנו פרוגרמה. אוקיי? כמו מה

אסנת בנימין: באיזה שנה?

סטלה רות אבידן: זה היה ב-2018, אם אני לא טועה, אני לא זוכרת יש לי את הכל.

אסנת בנימין: השנה הרעה של תל אביב.

סטלה רות אבידן:

ואז בפרוגרמה, אנחנו מגלים שבמימוש הפוטנציאל המלא של ההתחדשות העירונית ביד אליהו יש לנו עודפים של שטחים חומים וחוסר שטחים ירוקים, וועדת ערר פסקה לטובתנו. אבל העירייה היגישה ערר על הערר ודניאלה פוסק הפכה את החלטה. הפרוגרמה זה א' ב', קשה לקבל פרוגרמה מעירייה. אם לא היתה יו"רית הוועדה עד היום לא היינו רואים את הפרוגרמה העירונית. אוקיי?

אופיר כהן:

והחישוב אני אגיד, אני אגיד את זה לפרוטוקול, החישוב של שטח לנפש ברדיוס 700, השטח, זה בדרך כלל רדיוס של 600 או 700 מטר לנפש, מגיע, משהו כמו 5 מטר מרובע לנפש. זאת אומרת אם אתה יוצא מהבית, מגיע לך בתור בן אדם אחד, שיהיה לך שצ"פ של שטח ירוק של 5 מטר עד 7 מטר, זה במדינה.

סטלה רות אבידן: יש הוראות. אבל זה הוראות, זה לא חוק.

אופיר כהן:

והבעיה זה החישוב, ומי שיש לו את הנתונים לזה זה העירייה, זה רשות האוכלוסין, תחשבו, לפי ארנונה יודעים את הנפש, יודעים לעשות את החשבון לפי השטח של השכונה, ועל זה אפשר להילחם כי זה מספר שחייבים לתת אותו. ועל זה אתה נלחם. ואם אתה פתאום רואה שיש לך איזה פרויקט בנייה, ואתה נותר עם איזה 2 מטר לנפש מול 5 או 7, יש לך פה קייס, קייס מאוד רציני.

אסנת בנימין: השטח ירוק עם מדרכות עכשיו שטח ירוק? מדרכות זה שטח ירוק?

אופיר כהן: לא.

אסנת בנימין: בטוח?

אופיר כהן: בטח.

סטלה רות אבידן:

עיריית תל אביב מבקשת בנייה ציבור בכל ההתחפשויות, כי זה, זה משהו יקר. ששמה למדו את הדברים. כל 3 בניינים 600 מטר ו-1,200 מטר בנויים. בקצה, כמו שאמרתי, בלה גארדיה עיריית תל אביב מקבלת כמשימה ציבורית בניין משרדים של 42 קומות. ובנוסף, לכיוון שדרות המעפילים, שזה יום אחר, מקבל גם איזה 600 מטר מתניים, הם היו במשפט והיזם לא הצליח לבטל את הגזרה הזאת. בקיצור, כל התוכניות של יד אליהו לא תואמות לפרוגרמה, ואת הצורך האמיתי שלנו, במימוש מלא של הביצוע יהיה לנו חוסר בשטחים ירוקים.

אסנת בנימין: מה הם מתכננים כאן?

סטלה רות אבידן:

פה זה מכללה, בגלל זה בנו את היאן-אליהו, שזה המעון סטודנטים, ושני בנייני פאר קדימה, שכבר מכרו את הכל.

עיר ללא הפסקה

אסנת בנימין: יש כאן היתרים, שהולכים לבנות את זה?

סטלה רות אבידן: האזור של הבניינים היה כמו חורשות האלה.

אופיר כהן: יש פה היתר בנייה כבר?

סטלה רות אבידן: פה כן. מזמן, זו תוכנית ותיקה. הם כבר שמו שלט. על כל החלק מאחורי בית גיל הזהב.

אסנת בנימין: על העצים האלה הולכים לבנות?

סטלה רות אבידן: לא, לא בדקתי. זו תוכנית ישנה, אז לא בדקתי.

אסנת בנימין: אבל להיתר יש תוקף 3 שנים. האם יש לו תוקף?

סטלה רות אבידן:

אנחנו כמה אנשים בעמותה, יש גבול כמה אנחנו יכולים לעשות בהתנדבות. אחר כך חברי מועצת עיר שלא מקבלים כסף, אומרים לי, מה אנחנו הולכים בהתנדבות, ומה אני? בקיצור, אתם רואים את חורשות האלו? ככה זה היה שמה, והוציאו כ-40-50 עצים כדי לבנות את זה.

אסנת בנימין: לפי החוק, כן?

סטלה רות אבידן:

גם ההוראות של ההיתרי בניה של התוכנית. תקשיבו זה אחורה זה מעון סטודנטים. זאת אומרת אין מכללה, אבל מעון סטודנטים יש. נדל"ן, נדל"ן, נדל"ן. המכללה תהיה מאחורי הבניין של בית גיל הזהב. אבל כבר עשו מעונות סטודנטים? אוקיי. וזה כבר נימכר הכל. מה שאני אומרת, מה שאני מנסה להגיד, שהורידו את העצים, היה כמו חורשה כמו שם, ויום אחד גילינו, גם אנחנו תושבים, אנחנו בהתנדבות, כש-40 עצים הלכו, הם היו מחויבים להחזיר עצים. אז אני מבינה, שאיפה שיש חניון מתחת לקרקע, אנחנו מקבלים עציצים. העצים האלה, צאלונים, שלא יגדלו, ואין ביכולת שלהם לתת באמת הצללה.

אופיר כהן: מה שאני רואה מפה זה נראה כמו פנסיות.

סטלה רות אבידן:

עכשיו, הבעיה היא שה-40 עצים שהחזירו לא החזירו רק על השטח של החניון, על 2.5 מטר, אלא בשצ"פ, בשצ"פ אחורי. ובואי נראה מה קרה שם. אתם מבינים שזה שטח ציבורי, שצ"פ, מאחורי הטניס, הם החזירו במסגרת המחויבות עצים שעושה שביל שהולך למגרשי הטניס. במקום לשים את העצים המסכנים האלו לא יכלו לעשות העתקה מתוך 40 עצים שכרתו? אני לא מבינה את זה. אז אני לא אומרת על שטח הבטון, אבל פה, על השצ"פ? שידעתם שאתם הולכים לעשות שדרה, אי אפשר לעשות העתקה? זה מה שרציתי להראות לכם את הנקודה הזאת.

עכשיו עם המיניבוס, נעבור שניה דרך פארק וולפסון ומשמה לפארק דרום לראות את הבריכה המגלומנית שכרתו בשבילה 126 עצים.

אילן נזריאן: זו היתה חורשה זמנית.

סטלה רות אבידן: הכל זה חורשות זמניות.

אילן נזריאן:

זו הייתה חורשה זמנית בהגדרה, לא בחיוך ולא בהלצה. הייתה תוכנית והשטח היה מוגדר כחורשה זמנית. העתיקו עצים מכל רחבי העיר לשם. ובאמת זה נתן אזור מאוד מאוד יפה. כשבאנו ובחנו את העצים, אני בחנתי את העצים ואני יודע, אני יכול גם להראות תמונות של מצב העצים. העצים שהועתקו אומנם נראו טוב, אבל בית השורשים שלהם היה גמור, הרבה מתוכם...

אסנת בנימין: העתקה שנייה לא עושים.

אילן נזריאן:

הרבה מהם לא היה ניתן בכלל להעתיק או בכלל לחשוב על שימור שלהם בדרך כלשהי. ולכן נעשתה כריתה. מה שיכולנו להעתיק הועתק, והועתק בהרכב קרוב ויצר שם פינות ירוקות. והפיצוי הנופי שהם היו צריכים לתת הוא 1,700,000 ש"ח על כל העצים שהיו שם שהם הסיירו. אז התשלום, הפיצוי הנופי שנגבה מהם, הוא פיצוי נופי גדול. מבחינת טיב העצים, איכות העצים ספציפית במקום היא הייתה נמוכה. למה נמוכה? בגלל שזה עצים שכבר הועתקו ולא היה אפשר לשחק איתם מעבר לזה. זה אומר, גרדמו אותם. שיטת ההעתקה שהעתיקו אותם, היא לא השיטה שנהוגה היום. היו פשוט מוציאים עם השופל. דוחפים לאדמה נותנים להם לגדול. אלה עצים שנשתלו ב-2011, 2012, 2013, 2014, בשנים האלה. העירייה העבירה לשם, זה היה שטח שלא ידעו עוד מה יהיו ההגדרות שלו, זה היה שטח שרצו לנסות למלא אותו מהר ושלא ייהפך למזבלה כי זה אזור מאוד בעייתי מבחינת התושבים. רק שתבינו, כשחפרו שם מצאו שם אמל"ח כמו רימונים ודברים כאלה בקרקע. זו אוכלוסייה שבנתה שם כל מיני דברים, והחורשה הייתה דרך לשמור על המקום הזה ירוק ושמור ולא למשהו אחר. לכן עשו את כל ההענקות, את המילוי הזה.

סטלה רות אבידן:

כשנהיה בשטח אז תראה לנו. אנחנו נהיה בשטח שם, ואז תראה לנו. אני רוצה להגיד, כל הזמן מיטל להבי הדגישה, אני רוצה פתרונות, פתרונות, פתרונות. פתרון ראשון, **שקיפות הפרוגרמה**, שאנחנו נראה באמת אם יש צורך במפני ציבור, בשטחים ירוקים וכולי וכולי, זה א' ב'. שתיים, **דרישה של סקר עצים אחד ויחיד**, ולא כל פעם שבא יזם הוא משנה לפי הצרכים שלו לפי הבנייה.

סטלה רות אבידן: לעדכן כן, אבל לא לשנות את המספרים ולא למצוא את אבא ואמא.

אילן נזריאן:

אבל צריך גם להבין שאם הגיע יזם אחד ונפל, החליט לא לעשות את הפעולה והלך והוא לא קיים עוד ומגיע עכשיו יזם אחר, אין לו את התוכניות של הקודם.

אסנת בנימין: הוא הגיש לעירייה את הסקר, לא?

סטלה רות אבידן: תודה, את צודקת.

אילן נזריאן: כן, אבל הוא לא מתייחס למה שהקודם עשה. הוא מתחיל מקליין-סלייט כביכול. העצים קיימים בשטח.

אסנת בנימין: העירייה אחראית על העצים, נקודה.

אילן נזריאן: העצים קיימים בשטח.

אופיר כהן:

צריך לזכור שהרבה פעמים עוברות כמה שנים בין השלבים השונים של הפרויקט הזה, עוד לפני שעלה כלי אחד על הקרקע, בוודאי ובוודאי לפני שיש היתר בנייה. אני חושב, הרבה פעמים שזה נעשה לא מתוך כוונה רעה, ולא מתוך כוונה להסתיר משהו או לגנוב משהו, או לשנות דברים בדיעבד, אלא פשוט מטעמים טכניים. שזה היה ב-2006, עכשיו אנחנו ב-2020. אגב, גם עצים בשטח משתנים אחרי כמה שנים.

סטלה רות אבידן:

אוקיי. יכול להשתנות עץ אחד, שני עצים, או איזה אסון שקרה, אנחנו לא בארצות הברית אין לנו פה, הוריקנים כל יומיים. פה ושם נופל עץ, לא מזמן נפל לנו עץ פרי בגינה, ברוח הכי קטנה. בסדר, קורה. עדיין. אם יש טעות של הסקר הראשון, הבא בתור צריך להיצמד לתיאור הזה.

אילן נזריאן: על זה אנחנו מסכימים.

סטלה רות אבידן:

כן, אז אלה הן המסקנות. מיטל להבי לא פה, תעבירו לה בשמי, זה מסקנות ברורות שצריך להיות מסמך אחד שעליו עובדים ומעדכנים.

אילן נזריאן: יש גם תצ"אות בלי קשר.

עיר ללא הפסקה

סטלה רות אבידן:

יש גם תצ"אות. ולתוכנית של 63 דונם, באמת לא עושים סקר עצים בצורה שאתה אומר לי, איפה שמות העצים.

אילן נזריאן: אני מסכים איתך, אם אין רישום אז זו בעיה.

סטלה רות אבידן:

אז שהוועדה לא תאשר. זו ועדה עם זכויות מורחבות ויש לנו בעיה. הם לא דורשים, הם לא בודקים את ההבדל בין סקר לסקר, הם לא בודקים כלום. ואז אנחנו צריכים כמו מפגרים להגיש התנגדויות.

ודבר שני, שמבקשים מחויבות של החזר עצים לשטח, לדעת מה לבקש, ואם זה שטח ציבורי, לדרוש, לנצל את הקיים. אני, להבדיל ממה שאמרה מיטל, אני אזרחית. אני לא נותנת פתרונות, זה לא מחובתי. אני יכולה לתת הצעות לפי למידה שאנחנו עושים, אבל זה לא מחובתנו.

אסנת בנימין: לאן הולכים עכשיו?

סטלה רות אבידן: לפארק וולפסון לראות את כריתה של נת"ע. זה מאחורה, ואז במקום, משמה לפארק דרום.

ד"ר בועז בקר ועורך דין עומרי יוסף עזבו

סטלה רות אבידן: בפארק הדרום יש בריכת גלים, הייתה בריכת גלים וישנה בריכת גלים. באו ובנו דבר מגלומני, כלכלי, מה נעשה? אנחנו כסביבתיים, בתנועה הסביבתית תמיד אנחנו אומרים שבשטחים ציבוריים פתוחים אסור לשים דברים כלכליים, מסחריים, חוץ מהמינימום, המינימום הדרוש. קיוסק, המינימום הדרוש.

אילן נזריאן: איפה היה פה בריכת גלים?

סטלה רות אבידן: יש בריכת גלים בהמשך.

דוברת: לא. אין.

סטלה רות אבידן: מה לא?

אילן נזריאן: יש פה סקי מים. לא בריכת גלים. יש פה סקי מים, יש את האגם עם הסקי מים, זה לא בריכת גלים.

סטלה רות אבידן: טוב, בסדר.

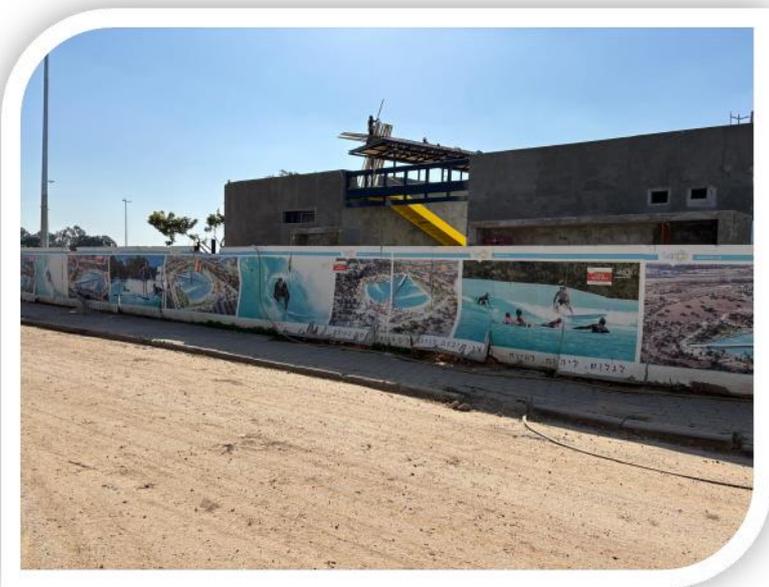
אילן נזריאן: לא, זה הבריכת גלים.

סטלה רות אבידן: יש סקי מים, ועכשיו עשו בריכת גלים עם גלים. יכלו לשפץ את הסקי מים.

אילן נזריאן: לא, הסקי מים עדיין עובד, הוא קיים. אין פה מה לשפץ.

סטלה רות אבידן: אני יודעת שהוא עדיין קיים.

אילן נזריאן: זה דבר אחר לגמרי. אין פה מה לשפץ, הוא במצב מעולה.

אסנת בנימין: בגינה שכולנו אוהבים את האדמה, בגינות שאנחנו אוהבים את האדמה.

סטלה רות אבידן:

אני אדבר כרגע כנציגת ציבור של ארגוני סביבה. ואני חושבת ששטח ציבורי פתוח, וכשמו כן הוא פתוח לכלל הציבור, ושזה חלק מהצדק החברתי ולא לעשות ביזנס. הייתי דירקטורית בפארק אריאל שרון, והייתי חלק מהמאבק להקמתו, קיבלתי את הגלובוס הירוק מארגוני סביבה ב-2005, בזכות הקואליציה האזרחית שהקמתי. והדבר הבסיסי, מנענו מעיריית תל אביב מלהשתלט על פארק אריאל שרון, כי כל דבר שם היא רצתה, רכבת הרים וכד' והכל בתשלום. את המגלומניות הזאת של שטחים ציבוריים שעליהם צריכים לשלם, זה דבר שהתנועה הסביבתית לא יכולה בבשום צורה להסכים לו. אז יש בריכת סקי, אפשר להפוך אותה לגלים, היה אפשר לשפץ אותה, להפוך אותה לגלים, אבל עכשיו נשארה בריכת סקי מגלומנית ועל שטח ענק, ועצים שנכרתו ועצים שהועתקו וקיבלנו את ההסבר של מי שבדק אותם. אני חושבת שבשטחים ציבוריים פתוחים, ובמיוחד לנו שחסר כל כך הרבה ירוק, דרושות פחות אטרקציות, שעליהן צריכים לשלם, כדי למשוך כל מיני תושבים שהם לא מהשכונה.

אסנת בנימין: פחות מדרכה.

סטלה רות אבידן:

ויותר לשמור על איכות החיים והירוק. לי היה חשוב להגיע לפה כי אנחנו כתושבי האזור, גם המדיניות של פינוי בינוי פוגעני, גם המדיניות של בנייה בשטחים כמו יד אליהו, שהיה על שטח עירוני ומנהל.

אסנת בנימין: איפה אנחנו פה ביחס לזה?

סטלה רות אבידן: לא הייתה התייחסות אמיתית.

אסנת בנימין: פה אנחנו עומדים.

סטלה רות אבידן: אנחנו עומדים פה.

אילן נזריאן: את רואה את הבניין? את רואה את העיגול? אנחנו פה בפניה.

אופיר כהן: תגידי, המים פה זה מים שפירים, מה הם?

סטלה רות אבידן: אין לי מושג, לא למדתי. אני באתי פה לסיור עצים.

אילן נזריאן:

זה מים שמתחברים אליהם, מים שפירים. יש 7 כאלה בריכות גלים כאלה בכל העולם ללימוד ואימון, וגם לתחרויות בינלאומיות של גלישת גלים. להבדיל מהבריכות השניות, שזה סקי פרויקט בפני עצמו. המטרה פה, ושוב אני לא בא להצדיק את העירייה לא לפה ולא לשם, העירייה רצתה לייצר פה איזשהו קומפלקס מסוים שמתעסק במים, שנותן לתושבים גם את היכולת, גם לתושבים, כן, בהחלט לתושבים. לתת לתושבים מקום שהם יכולים להגיע גם ללמוד, גם להתאמן.

אופיר כהן: אבל יש את הים,

אילן נזריאן: נכון, אבל בים יש מדוזות. אני לא יודע, אמרתי, אני לא בא להצדיק את השיקולים. התהליך החל ב-2016 לדעתי.

סטלה רות אבידן: ב-2021 נתנו היתרי כריתה.

אילן נזריאן: של זה, זה היה כבר מ-2016.

אופיר כהן:

אתה יודע איזה אידוי מטורף יש פה? אני יודע, אני רק אומר את זה לפרוטוקול פה. יש פה אידוי מטורף. יכלו לתת מים פה לכמה גינות קהילתיות ולחקלאות עירונית.

סטלה רות אבידן:

אני כמייצגת ארגוני סביבה וכתושבת דרום תל אביב, אני חושבת שלאט לאט מכרסמים, כמו שהבנתם, ביד אליהו

שאמרתי בזכות מי, הפרוגרמה מראה שברגע שתהיה התחדשות עירונית מלאה לא תהיה לנו שטחים ירוקים, אנחנו נהיה בגירעון.

אופיר כהן: מה עם בג"צים? את לא הולכת לבג"ץ?

סטלה רות אבידן:

לבג"ץ? אין לי כבר אנרגיות, אני בבג"ץ השכונות, בגלל שהוא מממן, אין לי כסף. אם יהיה לי כסף, אני מוכנה להגיש בג"ץ כל יומיים. יש לי חומרים. ואנחנו מבקשים תושבי דרום תל אביב, שאנחנו גם רוצים איכות חיים ולא כדי שיבואו עוד מעט וכל זה יהיו חניה של הרצליה, רעננה, זה כמו שקורה לי בהיכל נוקיה. להילדים מדרום תל אביב אין להם כסף כדי לבנות, ללמוד. אוקיי? בזה אני מסיימת, תודה רבה. תודה רבה.

אופיר כהן: אלא אם כן העירייה תיתן פה מלגות לילדים האלה.

דוברת: אילן, מה אנחנו רואים?

אילן נזריאן: עזבו לרגע את מה שלא בסדר פה, שזה הביוב והזה, שזו סוגיה שלא קשורה לעצים. אבל בעצם גם השקמה, הפיקוסים, כל המעטפת. יש שם גם עצים שבצד ההוא, שבעצם הועתקו לפה. אתם רואים פה, אבל עכשיו את השקיעות דעת הזה, זה כתוצאה מהביוב שיוצא פה. הבור ספיגה הוא פה היה אמור להיות. הבור ספיגה הוא שמה. זה שזה ככה זה לא תקין בכלל. אבל בואו נעבור לשמה.

אסנת בנימין: הוא רוצה להראות לנו את ההעתקה, בואי.

אופיר כהן: בגינת כלבים, את שומעת? את יכולה לטבוע פה בתוך איזה משהו. יכול להיות פה איזה בולען מהביוב.

אילן נזריאן: אז פה יש מדפס של הפיקוסים שהעתקנו.

מירה: פיקוסים שהועתקו מאיפה?

אילן נזריאן: מתוך השטח של הבריכה. שזה גם השקמה.

מירה: כמה?

אילן נזריאן: אני עכשיו לא זוכר בעל פה, יש פה 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 או 8 פיקוסים שהועתקו לפה.

מירה: אבל הוא יחיה?

אילן נזריאן: הוא יחיה. הוא יחיה.

תם הסיור תודה רבה לכולם